

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000231

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-02-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Морозова Ольга Олександрівна

2. Olha Morozova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0418-601X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 076

Назва наукової спеціальності: Підприємництво та торгівля

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Підприємництво та торгівля

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11807

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.01.11, 06.77.67, 06.77.71, 06.81.65

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічний механізм управління людським капіталом на підприємствах торгівлі в цифровому середовищі
2. Organizational and economic mechanism of human capital management at trade enterprises in the digital environment

Реферат:

1. Об'єктом дослідження є процес формування організаційно-економічного механізму управління людським капіталом на підприємствах торгівлі в умовах цифрового середовища. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, науково-методичних і прикладних положень щодо формування організаційно-економічного механізму управління людським капіталом підприємств торгівлі в умовах цифровізації. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та розроблення організаційно-економічного механізму управління людським капіталом підприємств торгівлі, спрямованого на підвищення продуктивності праці, розвиток професійних і цифрових компетенцій персоналу, оптимізацію витрат на управління, посилення адаптивності організацій та забезпечення довгострокової конкурентоспроможності суб'єктів господарювання в умовах динамічного цифрового середовища. Наукова новизна одержаних результатів Наукова новизна полягає у розробленні теоретичних і методичних положень щодо формування організаційно-економічного механізму управління

людським капіталом підприємств торгівлі. Удосконалено: науково-практичний підхід до оцінювання системи управління людським капіталом, що базується на концептуальному, інформаційному, методичному, аналітичному та результативному рівнях і забезпечує формування комплексної структури оцінювання та визначення тактичних і стратегічних векторів розвитку підприємств з урахуванням впливу цифрового середовища; підхід до формування корпоративної культури як чинника ефективного управління персоналом шляхом поєднання організаційних, економічних, соціальних і комунікаційних механізмів, адаптованих до специфіки торговельної діяльності; стратегію управління людським капіталом у цифровій трансформації на основі експертної оцінки та економіко-математичного моделювання мотивації працівників, орієнтовану на розвиток цифрових компетенцій і підвищення результативності праці; організаційно-економічний механізм управління людським капіталом, що ґрунтується на кластерному аналізі та дозволяє визначати вплив цифровізації, глобалізаційних процесів і змін споживчих вимог на розвиток кадрового потенціалу. Набули подальшого розвитку: теоретичний базис дослідження на основі структурно-декомпозиційного аналізу сутності організаційно-економічного механізму управління людським капіталом; систематизація методів оцінювання системи управління персоналом, що забезпечує визначення пріоритетів розвитку адаптивно-орієнтованої системи управління та формування об'єктивних критеріїв ефективності використання людських ресурсів. У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, наукову новизну та практичне значення результатів. У першому розділі розроблено теоретичні основи організаційно-економічного механізму управління людським капіталом на підприємствах торгівлі. Уточнено понятійний апарат, зокрема дефініції «людський капітал», «управління людським капіталом», «організаційно-економічний механізм управління людським капіталом». Систематизовано складові механізму: організаційна, економічна, соціальна, інформаційно-аналітична та інноваційна. Другий розділ присвячено аналітико-діагностичним засадам оцінки рівня розвитку та ефективності управління людським капіталом у провідних підприємствах торгівлі України. На основі статистичних даних досліджено фінансово-економічні та кадрово-соціальні показники підприємств (ТОВ «РОЗЕТКА.УА», ТОВ «НРП»(МОЙО), ТОВ «АЛЛО», ТОВ «КОМФІ ТРЕЙД», ТОВ «ФТД-РИТЕЙЛ»(ФОКСТРОТ), ТОВ «ЕПІЦЕНТР К»). Запропоновано методику визначення інтегральної оцінки, що поєднує коефіцієнти динаміки доходів, прибутку, чисельності персоналу, а також показники ефективності використання трудових ресурсів. У третьому розділі удосконалено методичні засади формування організаційно-економічного механізму управління людським капіталом підприємств торгівлі в умовах цифрової трансформації. Сформовано стратегію управління людським капіталом, що базується на інтеграції цифрових інструментів у кадрову політику. Розроблено прогностичні сценарії розвитку системи управління людським капіталом, які враховують внутрішні та зовнішні фактори, а також використання методів прогнозування для підвищення ефективності кадрових рішень. Запропоновано організаційно-економічний механізм, що поєднує кадрове планування, систему стимулювання, навчання, корпоративну культуру та інновації в єдину цілісну структуру управління персоналом. Практичне значення результатів полягає у доведенні розроблених положень до рівня методичних рекомендацій та їх упровадженні у діяльність підприємств торгівлі, органів місцевого самоврядування й закладів вищої освіти, зокрема в освітньому процесі Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, що сприяє підвищенню продуктивності праці, удосконаленню системи мотивації, зниженню управлінських витрат, розвитку цифрових компетенцій персоналу та зміцненню конкурентних позицій підприємств на регіональному й національному рівнях.

2. The object of the research is the process of forming the organizational and economic mechanism of human capital management at trade enterprises in a digital environment. The subject of the research is the set of theoretical, scientific-methodological, and applied provisions concerning the formation of the organizational and economic mechanism of human capital management at trade enterprises under conditions of digitalization. The purpose of the research is the theoretical substantiation and development of an organizational and economic mechanism for managing human capital at trade enterprises aimed at increasing labor productivity, developing professional and digital competencies of personnel, optimizing management costs, enhancing organizational adaptability, and ensuring the long-term competitiveness of business entities in a dynamic digital environment.

The scientific novelty lies in the development of theoretical and methodological provisions concerning the formation of the organizational and economic mechanism of human capital management at trade enterprises. Improved: a scientific and practical approach to evaluating the human capital management system based on conceptual, informational, methodological, analytical, and performance levels, ensuring the formation of a comprehensive evaluation structure and determining tactical and strategic development vectors of enterprises, taking into account the impact of the digital environment; an approach to forming corporate culture as a factor of effective personnel management through the integration of organizational, economic, social, and communication mechanisms adapted to the specifics of trade activities; a human capital management strategy in the context of digital transformation based on expert assessment and economic-mathematical modeling of employee motivation, aimed at developing digital competencies and improving labor performance; an organizational and economic mechanism of human capital management based on cluster analysis, enabling the determination of the impact of digitalization, globalization processes, and changing consumer requirements on personnel potential development. Further developed: the theoretical basis of the research through structural and decomposition analysis of the essence of the organizational and economic mechanism of human capital management; the systematization of methods for evaluating personnel management systems, ensuring the determination of priorities for developing an adaptively oriented management system and forming objective criteria for assessing the efficiency of human resource utilization. The introduction substantiates the relevance of the topic and defines the purpose, objectives, object, subject, scientific novelty, and practical significance of the results. The first chapter develops the theoretical foundations of the organizational and economic mechanism of human capital management at trade enterprises. The conceptual framework is clarified, particularly the definitions of “human capital,” “human capital management,” and the “organizational and economic mechanism of human capital management.” The second chapter is devoted to analytical and diagnostic principles for assessing the level of development and effectiveness of human capital management at leading trade enterprises in Ukraine. Based on statistical data, financial-economic and personnel-social indicators of enterprises (ROZETKA.UA LLC, NRP LLC (MOYO), ALLO LLC, COMFY TRADE LLC, FTD-RETAIL LLC (FOXTROT), EPICENTR K LLC) are analyzed. A methodology for determining an integral assessment combining revenue, profit, and personnel dynamics coefficients, as well as indicators of labor resource efficiency, is proposed. The third chapter improves methodological principles for forming the organizational and economic mechanism of human capital management at trade enterprises in conditions of digital transformation. A human capital management strategy based on the integration of digital tools into personnel policy is developed. Forecast scenarios for the development of the human capital management system are proposed. An organizational and economic mechanism integrating personnel planning, incentive systems, training, corporate culture, and innovation into a unified personnel management structure is proposed. The practical significance of the results lies in bringing the developed provisions to the level of methodological recommendations and implementing them in the activities of trade enterprises, local self-government bodies, and higher education institutions, particularly in the educational process of V. N. Karazin Kharkiv National University, contributing to increased labor productivity, improvement of motivation systems, reduction of management costs, development of personnel digital competencies, and strengthening of enterprises' competitive positions at regional and national levels.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Popova L., Artemov S., Morozova O., Smoliak Yu., Muzhychenko Ye. Artificial Intelligence and Big Data as Tools to Optimize the Enterprise Management in the Conditions of Global Digital Transformations. *Pacific Business Review International*. 2025. Vol. 18, No. 2. P. 37-51. (Scopus).
- Чобіток В.І., Морозова О.О. Формування системи управління людським капіталом на підприємствах торгівлі в цифровому середовищі: теоретичні аспекти. *Збірник наукових праць «Вчені записки»*. 2024. № 35(2). С. 165-176. DOI: http://doi.org/10.33111/vz_kneu.35.24.02.15.103.109.
- Морозова О.О. Оцінка людського капіталу на підприємствах торгівлі: методичне підґрунтя. *Development Service Industry Management*. 2025. № 1. С. 234-240. (0,88 друк. арк.) DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2025-9\(32\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2025-9(32)).
- Морозова О.О. Формування стратегії управління людським капіталом підприємств торгівлі в цифровому середовищі: на основі експертного підходу. *Вісник економіки транспорту та промисловості*. 2025. № 89. С. 196-207. (0,72 друк. арк.) DOI: <https://doi.org/10.18664/btie.89.330718>.
- Морозова О.О. Науково-практичний підхід до організаційно-економічного механізму управління людським капіталом на підприємствах торгівлі. *Вісник Хмельницького національного університету*. Серія: Економічні науки. 2025. С. 228-234. (0,74 друк. арк.) DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(1\)-33](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(1)-33).
- Морозова О.О. Формування корпоративної культури на підприємствах торгівлі. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. № 7 (289). С. 159-168. (0,67 друк. арк.) DOI: [10.32752/1993-6788-2025-1-289-159-168](https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-289-159-168).
- Морозова О.О. Оцінка ефективності управління торговельними підприємствами : науково практичний підхід. *Development Service Industry Management*. 2025. № 3. С. 124-133. (0,92 друк. арк.) DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2025-11\(19\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2025-11(19)).
- Морозова О.О. Трансформація системи розвитку експортного потенціалу України на основі торговельного досвіду країн G7. *Вісник Хмельницького національного університету*. Серія: Економічні науки. 2025. Т.344, № 4. С. 381-389. (0,93 друк. арк.) DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-344-4-53>.
- Морозова О.О. Актуальність використання людського капіталу на підприємствах: міжнародний аспект. *Бізнес Інформ*. 2024. № 3. С. 31-39 (0,65 друк. арк.) DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-31-39>.
- Морозова О.О. Розвиток людського капіталу в цифровому середовищі. *Актуальні питання розвитку науки та освіти: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (9-10 груд. 2023 р. Львів). Львівський науковий форум, 2023. С. 65-66.*
- 1. Морозова О.О. Важливість інвестицій в людський капітал підприємств сфери торгівлі. *Освіта та технології для розвитку суспільства: матеріали LVIII Науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти академії (13 - 17 лист. Харків). Укр. інж.-пед. акад., 2023. С. 238 - 239.*
- Морозова О.О. Тенденції розвитку підприємств торгівлі в аспекті електронної комерції. *Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації: I Всеукраїнської науково-практичної конференції (26 жовт. 2023 р. Хмельницький). Хмельницький: ХКТЕІ, 2023. С. 249 - 251.*
- Морозова О.О. Вплив цифрового середовища на управління людським потенціалом на підприємствах. *Нові напрями розвитку науки та техніки в умовах глобальної кризи: CXXXVIII міжнародної науково-практичної інтернет - конференції (9 лют. 2024 р. Вінниця). Вінниця, 2024. С. 77-79.*
- Морозова О.О. Актуальність маркетингу в умовах ринкової нестабільності та невизначеності. *Освіта та наука для відновлення країни: LVII Всеукраїнська науково-практична конференція науково-педагогічних працівників, науковців та аспірантів (13-17 трав. 2024 р. Харків). Укр. інж.-пед. акад. - Харків, 2024, С. 106-108.*
- Морозова О.О. Вплив інформаційних систем на розвиток підприємств в сучасних реаліях. *Актуальні тенденції розвитку освіти, науки та технологій: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (15 трав. 2024 р. Бахмут, Харків). Бахмут - Харків: ННППІ УПА, 2024. Ч 2. С. 55-56.*

- Чобіток В.І., Морозова О.О. Роль процесу прогнозування у формуванні механізму управління людським капіталом на підприємствах торгівлі. Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти: матеріали V Всеукраїнська науково - практична конференція здобувачів вищої освіти та молодих учених (22 листоп. 2024 р. Дніпро). Дніпро: УДУНТ, 2024. С. 40-42.
- Морозова О.О. Світові тенденції використання людського потенціалу в розвитку підприємства. Освіта та технології для розвитку суспільства: матеріали LIX Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (18-22 листоп. 2024 р. Харків). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. С. 252-253.
- Морозова О.О. Актуальність застосування SWOT-аналізу для визначення показників розвитку підприємств у сфері торгівлі. Розвиток економічних систем в умовах глобалізації: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (14-16 листоп. 2024 р. Харків). Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2024. С. 267-269.
- Морозова О.О., Стрілець М. О. Інтеграція сучасних стратегій до управління персоналом для підвищення ефективності підприємств. Розвиток економічних систем в умовах глобалізації: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (14-16 листоп. 2024 р. Харків). Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2024.С. 270-272.
- Морозова О.О., Шинкаренко С.Ю. Людський капітал як джерело підвищення рентабельності підприємства. Innovative Solutions in Science: Balancing Theory and Practice: матеріали 2nd International Scientific and Practical Conference (23-25 December, 2024. San Francisco, USA). European Open Science Space, 2024.С. 170-171.
- Морозова О.О. Цифрова трансформація процесів управління людським. Управління розвитком економічного середовища в умовах глобальних трансформацій: матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (06-07 лют. 2025 р. Харків). Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. С. 382- 384.
- Морозова О.О. Основні стратегічні напрями управління людським капіталом на підприємствах торгівлі в цифровому середовищі. Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: матеріали X Всеукраїнська науково-практична конференція (24-25 квіт. 2025 р. Дніпро). Дніпро: ДМетІ УДУНТ, 2025.С. 125-128.
- Морозова О.О. Використання KPI для аналізу ефективності персоналу підприємств торгівлі. Освіта та наука для відновлення країни: матеріали LVIII Всеукраїнської конференції науково-педагогічних працівників та аспірантів (12-16 травня 2025 р. Харків). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025.С. 312- 313.
- Морозова О.О. Оцінка економічної доцільності витрат на навчання персоналу підприємств торгівлі. Science and Technology: New Horizons of Development: матеріали 1 Міжнародній науково-практичній конференції (14-16, May 2025 Prague, Czech Republic.). Prague, Czech Republic, 2025.С. 122-125.
- Морозова О.О. Методичні аспекти цифрової трансформації управління людським капіталом. Міжнародна транспортна інфраструктура, індустриальні центри та корпоративна логістика: матеріали двадцять першої науково-практичної міжнародної конференції (5 -6 червня 2025 р. Харків). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. С. 457- 459.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U000155

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чобіток Вікторія Іванівна

2. Viktoriia Chobitok

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5272-388X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпенко Оксана Олександрівна

2. Oksana Karpenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2943-1982

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая"

Код за ЄДРПОУ: 19359117

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 7, Київ, 04025, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вовк Ольга Миколаївна

2. Olha Vovk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1680-1959

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкуренко Ольга Володимирівна

2. Olha Shkurenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0460-4800

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний транспортний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070915

Місцезнаходження: вул. М. Омеляновича-Павленка, Київ, 01010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Обиденнова Тетяна Сергіївна

2. Tetiana Obydiennova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5548-3906

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кузьминчук Наталія Валеріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кузьминчук Наталія Валеріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шевченко Андрій Олександрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна